

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/14

**FACULTATEA DE MEDICINĂ NR. 1
PROGRAMUL DE STUDII MEDICINĂ
CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE**

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 1 din 16.09.21
Președinte dr. hab.șt. med., prof. univ.
Suman Serghei _____

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină 1
Proces verbal Nr. 1 din 21.09.21
Decanul Facultății dr.hab.șt. med., conf. univ
Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal Nr. 2 din 15.09.2021
Șef catedră dr.hab.șt. med., profesor universitar
Curocichin Ghenadie _____

CURRICULUM

DISCIPLINA MEDICINA DE FAMILIE Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Ghenadie Curocichin, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Grigore Bivol, dr. șt. med., prof. univ.

Virginia Șalaru, dr. șt. med., conf. univ.

Lora Gîțu, asist. univ.

Ivan Puiu, dr. șt. med., conf. univ.

Natalia Zarbailov, dr. șt. med., conf. univ.

Artiom Jucov, dr. șt. med., asist. univ.

Chișinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/16

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității

Medicina de familie este o disciplină academică și științifică ce are un conținut propriu educațional, de cercetare, de medicină bazată pe dovezi și de activitate clinică, precum și o specialitate clinică orientată spre asistența primară. Medicina de familie este specialitatea care asigură o asistență medicală comprehensivă și bio-psiho-socială, pentru pacienți de toate vârstele și ambele sexe, în care individul este abordat atât în condiții de sănătate, cât și în condiții de boală, acoperă nevoile în problemele de sănătate ale individului, familiei și comunității.

Cursul de instruire universitară la specialitatea Medicina de familie a fost introdus în curricula universitară din ianuarie 2008 și este efectuată în baza principiilor de formare profesională în domeniul Practicii Generale/Medicinei de familie conform Agendei Educaționale EURACT.

Conținutul cursului este structurat pentru a favoriza completarea cunoștințelor studenților despre specialitate, va contribui la familiarizarea lor cu scopurile, obiectivele, principiile și conținutul practicii medicului de familie, cu rolul medicinei de familie în sistemul de sănătate modern, cu particularitățile de activitate a echipei de lucru în oficiul medicului de familie, cu pachetul de servicii prestat, cu noțiunea de sănătate, cu organizarea consultației centrate pe pacient și familie, cu abilitățile de comunicare efectivă, cu particularitățile diagnosticului și tratamentului, cu asistența medicală a colectivităților, cu aspectele de prevenție, cu actele medicale ce reglementează activitatea medicului de familie.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Unul din obiectivele principale ale cursului este formarea conceptului despre Medicina de familie ca specialitate și familiarizarea cu particularitățile activității medicului de familie. Un alt obiectiv este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice muncii în echipă la nivel de Asistență Medicală Primară, pentru promovarea spiritului de inițiativă, a cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de pacienți și colegi. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului medicului de familie în menținerea sănătății și rezolvarea problemelor de sănătate atât la nivel de individ, cât și la nivel de comunitate.

Cunoașterea organizării și funcționării echipei medicului de familie, asigură șansa studentului-medic să înțeleagă necesitatea nivelului de asistență medicală primară în sistem, căile eficiente de colaborarea interdisciplinare și pregătirea teoretică necesară pentru realizarea stagiului practic medicina de familie.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română, rusă, engleză, franceză.
- Beneficiari: studenții anului VI, facultatea de Medicină 1 și Medicină 2.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.12.O.102		
Denumirea disciplinei	Medicina de familie		
Responsabil de disciplină	Prof. univ., dr.hab.șt.med. Gh. Curocichin		
Anul	VI	Semestrul	XII
Numărul de ore total, inclusiv:			150

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 3/16	

Curs	16	Lucrări practice/ de laborator	16
Seminare	16	Lucrul individual	72
Stagiu clinic	30		
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	5

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
- Să definească rolul și competențele profesionale ale medicului de familie prin prisma cerințelor organizațiilor internaționale – OMS, WONCA EUROPE, EURACT;
- Să cunoască managementul practicii medicale primare și organizarea activității echipei medicului de familie în oficiu și la domiciliu în condiții de asigurări obligatorii în medicină;
- Să numească activitățile medicului de familie în contextul familiei și cu rolul familiei în depășirea problemelor legate de boală;
- Să cunoască etapele consultului centrat pe pacient și deprinderile de comunicare necesare pentru realizare;
- Să listeze principiile și abilitățile necesare pentru soluționarea problemelor specifice de sănătate în medicina de familie;
- Să cunoască conceptele de abordare comprehensivă și holistică a pacienților;
- Să înțeleagă sinteza diagnostică și terapeutică în practica medicului de familie;
- Să cunoască activitățile de prevenție primară, secundară și terțiară ale echipei de asistență medicală primară.
- **la nivel de aplicare:**
- Să distingă principiile de bază ale bioeticii medicale în practica medicului de familie;
- Să organizeze consultul medical bazat pe principiile abordării centrate pe pacient;
- Să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul în scopul îmbunătățirii calității colectării informației medicale și stabilirii relațiilor eficiente medic-pacient;
- Să aplice abordarea holistică în conduita pacienților;
- Să realizeze consilierea persoanelor sănătoase;
- Să realizeze sinteza diagnostică și terapeutică în situații clinice particulare;
- Să aleagă serviciile centrate pe familie în dependență de necesități și etapa ciclului de viață a familiei.
- **la nivel de integrare:**
- Să fie apt să adopte atitudine centrată pe pacient;
- Să fie capabil să abordeze integral și individualizat pacienții;
- Să fie competent în identificarea rolului medicinei de familie ca specialitate în sistemul de sănătate al Republicii Moldova.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului VI necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/16

- competențe confirmate în științele fundamentale și disciplinile clinice;
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore				
		Prelegeri	Semi-nare	Lucrări practice	Lucru individual	Stagiu practic
1.	Medicina de familie ca specialitate.	2			6	6
2.	Managementul practicii medicale. Activitatea medicului de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină.	2		3	10	
3.	Omul sănătos în practica medicului de familie. Diagnosticul sănătății.	2	3	3	10	4
3.1	Promovarea sănătății și prevenirea afecțiunilor.	2				
4.	Consultul centrat pe pacient. Comunicarea – instrument important în activitatea medicului de familie.	2	3	2	10	6
5.	Particularitățile diagnosticului în medicina de familie. Sinteza diagnostică.	2	3	2	8	8
6.	Particularitățile tratamentului în medicina de familie. Sinteza terapeutică.		3	2	10	
7.	Conduita pacientului cu probleme complexe de sănătate. Abordarea comprehensivă. Abordarea holistică a pacientului cu probleme: integrarea și ierarhizarea problemelor de sănătate.	2	2	2	10	4
8.	Pacientul în contextul familiei. Familia și boala. Asistența centrată pe familie.	2	2	2	8	2
Total		16	16	16	72	30
			32			

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Organizarea consultului centrat pe pacient;
- Alcătuirea planului examinărilor pacienților conform protocoalelor clinice naționale și celor standardizate pentru medicii de familie;
- Examinarea integrală a pacientului cu multiple probleme;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 5/16

- Formularea cazului clinic în baza modelului bio-psiho-social; Demonstrarea abilităților de comunicare efectivă cu pacienții;
- Informarea pacientul și obținerea consimțământului informat în cadrul consultului medical;
- Efectuarea examenului clinic focusat;
- Efectuarea și interpretarea otoscopiei;
- Efectuarea și interpretarea oftalmoscopiei;
- Argumentarea diagnosticului pozitiv și diferențiat;
- Determinarea necesităților de sănătate a unui individ și a comunității;
- Propunerea unui plan de măsuri preventive în cazul unui pacient concret;
- Realizarea consultului pentru educație în sănătate;
- Exercițarea elementelor de intervenție de modificare a comportamentului;
- Realizarea sintezei diagnostice individualizate;
- Ierarhizarea bolilor unui pacient cu multiple probleme;
- Realizarea sintezei terapeutice în caz concret;
- Prescrierea rețetelor (Formularul Nr.1 aprobat de MS RM N.960 din 01.10.2012);
- Completarea rețetelor (formular 3, 3C) pentru prescrierea medicamentelor compensate și parțial compensate;
- Completarea trimerelor-extras, formular 027/e pentru spitalizare; Întocmirea certificatelor de însoțire în staționare, secțiile consultative, la CMC, CDDCM;
- Pregătirea documentației medicale necesare pentru organizarea copilului în instituțiile preșcolare și școlare;
- Întocmirea listelor pacienților programați la medicul de familie; Interpretarea rezultatelor analizelor clinice ale sângelui, urinei, lichidului pleural, abdominal și cefalorahidian, materiilor fecale, sputei, conținutului gastric și duodenal;
- Interpretarea radiogramelor;
- Interpretarea și descifrarea ECG, EEG, FEGDS, USG, EcoCG + Doppler, scanograme radioizotopice, spiogramelor, RMN și TC imagini, etc.; Examinarea și supravegherea gravidelor;
- Supravegherea copiilor conform ord. 964 din 02.09.2019;
- Evaluarea dezvoltării fizice a copilului;
- Instruirea părinților cu oferirea de recomandări asupra îngrijirii nou-născutului și sugarului la domiciliu: bontul ombilical, toaleta nou-născutului, scăldarea lui, îmbrăcarea, efectuarea băilor curative și igienice, alimentarea etc.;
- Interpretarea rezultatului testului cu tuberculină (R-a Mantoux); Alcătuirea unui plan individual de imunizări;
- Supravegherea activă 30 min. a reacțiilor indesezirabile postvaccinale în OMF;
- Recomandarea preparatelor de fier și vitamina D cu scop profilactic;
- Examinarea completă a pacientului în sala de triaj:
 - a) Evaluarea factorilor de risc (fumat, alcool, alimentație, activitate fizică, respectarea vizilor de control profilactic la medicul de familie)
 - b) Antropometrie,
 - c) Calcularea IMC,
 - d) Măsurarea CA,
 - e) Măsurarea parametrilor vitali,
 - f) Determinarea acuității vizuale și tonometrie oculare,

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 6/16

- g) Efectuarea și interpretarea ECG
- h) Efectuarea expres-testului și interpretarea rezultatelor glucometriei/colesterolometriei
- i) Examinarea piciorului diabetic
 - Calcularea și interpretarea riscului cardiovascular SCORE;
 - Măsurarea tensiunii arteriale la diferite categorii de vârstă; Stratificarea riscului de diabet zaharat conform chestionarului FINDRISC;
 - Alcătuirea unui plan de lucru în focar de boală contagioasă.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Medicina de familie ca specialitate.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească conținutul, funcțiile și domeniile de activitate ale medicinei de familie• Să listeze deosebirile dintre Asistența medicală primară și cea specializată• Să descrie rolul Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate• Să enumere competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie.	Definiția Medicinii de familie după Organizația Mondială a Sănătății și EURACT. Definiția Asistenței Medicale Primare. Conținutul Medicinii de familie. Rolul Medicinii de familie în sistemele moderne de sănătate. Funcțiile și domeniile de activitate în Medicina de familie. Istoricul dezvoltării și implementării Medicinii de familie în lume și în Republica Moldova. Actele normative ce au reglementat procesul de organizare a Asistenței Medicale Primare după principiul medicului de familie. Educația în specialitatea Medicina de familie: istoric, forme, sistem curricular, baze clinice. Competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie. Agenda educațională EURACT.
Tema 2. Managementul practicii medicale primare. Organizarea activității echipei de asistență medicală primară în oficiu și la domiciliu. Activitatea medicului de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească noțiunea de management al practicii medicale primare• Să descrie modelele de organizare a practicii medicale primare în diferite țări• Să specifice particularitățile organizării practicii medicinei de familie în Republica Moldova• Să listeze documentația care reglementează activitatea echipei de asistență medicală primară• Să descrie procesul de	Competențele necesare pentru formarea specialistului medic de familie. Noțiunea de management al practicii medicale primare. Obiectivele managementului practicii medicale primare. Modele de organizare a practicii medicale primare în diferite țări. Organizarea medicinei de familie în Republica Moldova. Documentația ce reglementează activitatea echipei medicului de familie. Obiectivele educaționale în domeniul managementului practicii medicale primare. Principiile de organizare a lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu și la domiciliu. Activitatea medicului de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină: tipuri de servicii. Documentația medicală și sistemul informațional. Conlucrarea cu specialiștii și colaborarea la diferite niveluri de asistență medicală.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/16

Obiective	Unități de conținut
<p>organizare a lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu</p> <ul style="list-style-type: none">• Să distingă principiile Asigurărilor Obligatorii în Medicină• Să cunoască pachetul de servicii medicale acordat la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale.	
Tema 3. Omul sănătos în practica medicului de familie.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească starea de sănătate și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate• Să descrie conceptul contemporan și factorii care determină sănătatea• Să demonstreze interdependența factorilor determinanți de sănătate și efectele lor• Să cunoască particularitățile individuale care pot influența apariția și evoluția unor boli• Să listeze cauzele și etapele de tranziție de la sănătate la boală	<p>Definiția sănătății. Factorii care determină sănătatea. Spațiul sănătății. Ponderea diferitor elemente în condiționarea stării de sănătate. Conceptul contemporan al determinantelor sănătății. Interdependența factorilor determinanți de sănătate. Relațiile dialectice între sănătate și boală. Cauzele evoluției de la sănătate la boală. Efectele factorilor de risc. Etapele evoluției de la sănătate la boală. Rolul medicului de familie și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate. Rolul medicului de familie în consolidarea sănătății populației deservite.</p>
Tema 3.1 Promovarea sănătății și prevenirea afecțiunilor.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească rolul medicului de familie în domeniul sănătății la diferite nivele• Să enumere tipurile, scopurile și conținutul activităților preventive• Să identifice rolul medicului de familie în organizarea și efectuarea măsurilor de promovare a sănătății	<p>Definiția noțiunii „Promovarea sănătății”. Obiectivele și principiile. Educația pentru sănătate ca un element important al activităților de promovare a sănătății. Promovarea sănătății bazată pe comunitate/instituție. Activitățile preventive în practica medicului de familie. Scopurile și conținutul. Metodele de identificare a problemelor de sănătate în comunitate. Sursele de informație, principiile și metodele de prioritizare a problemelor de sănătate ale comunității. Identificarea factorilor de risc, formarea grupurilor cu risc sporit și determinarea necesităților de prevenție. Consultul în domeniul modificării comportamentului în asistența medicală primară. Integrarea promovării sănătății și diferitor tipuri de profilaxie în activitatea medicului de familie.</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 8/16

Obiective

Unități de conținut

- Să descrie metoda consultului omportamental.

Tema 4. Consultul centrat pe pacient. Comunicarea – instrument important în activitatea medicului de familie. Relația medic-pacient. Aspecte etice ale consultului medical.

- Să diferențieze elementele specifice ale consultului medicului de familie
- Să definească scopurile, conținutul și procesul consultației în medicină de familie
- Să cunoască rolul doctorului și pacientului în cadrul consultației centrate pe pacient
- Să dezvolte abilitățile de organizare a unei consultații
- Să posede o bună comunicare cu pacientul și familia lui pentru stabilirea relației eficiente între medic și pacient
- Să demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului
- Să aplice principiile de bază ale bioeticii medicale.

Tipuri de consult medical si deprinderile necesare pentru a conduce consultul centrat pe pacient. Conținutul și procesul consultației centrate pe pacient. Rolul medicului de familie și a pacientului în cadrul consultației centrate pe pacient. Tipuri de consult medical si deprinderile necesare pentru a conduce consultul centrat pe pacient. Modelul Cambrige-Calgary al consultului medical bazat pe comunicare efectivă. Fazele consultului medical: inițierea interviului, colectarea informației, stabilirea relație pozitive, explicarea si planificarea, închiderea consultului. Valori ale relației medic-pacient si modelul bio-psiho-social. Comunicarea ca instrument în colectarea informației medicale, stabilirea relației de parteneriat și încredere între medic și pacient. Scopurile comunicării medic-pacient. Tipuri de comunicare: comunicarea verbală si nonverbală. Fazele ascultării. Principalele elemente ale unui proces de comunicare. Comportamentele emițătorului si ale receptorului. Aspecte etice ale comunicării cu pacientul. Principii fundamentale de bioetică medicală: autonomia, neadunarea, binefacerea, dreptatea. Definiții și generalizări. Bariere ale comunicării. Cauzele unui consult nereușit.

Tema 5. Particularitățile diagnosticului în medicina de familie. Sinteza diagnostică.

- Să listeze problemele specifice de sănătate
- Să demonstreze abilități de sinteză diagnostică în baza soluționării cazului clinic.
- Să aplice criteriile de ierarhizare ale bolilor
- Să demonstreze abilități necesare pentru soluționarea problemelor specifice și medicale speciale
- Să integreze abilitățile de utilizare a datelor bazate pe prevalență, incidență, distribuția după vârstă și

Tipuri de diagnostic. Factori ce determină particularitățile diagnosticului (diagnosticul precoce, predominanța simptomelor vagi, debuturi atipice, dotarea tehnică limitată, predominanța metodelor clinice). Predominanța diagnosticului clinic. Necesitățile de confirmare a diagnosticului clinic. Dificultățile procesului de diagnostic. Importanța stabilirii diagnosticului precoce. Greșeli în elaborarea unui diagnostic. Definirea funcției de sinteză diagnostică în contextul celorlalte funcții ale medicului de familie, posibilitățile de realizare. Sinteza diagnostică. Criteriile de ierarhizare a bolilor. Strategii de investigații paraclinice în ambulator.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/16

Obiective	Unități de conținut
<p>sex, informației din anamnestic, rezultatelor examenului obiectiv, rezultatelor investigațiilor paraclinice în procesul de luare a deciziei</p> <ul style="list-style-type: none">• Să selecteze corect strategiile de investigații paraclinice în condiții de ambulatoriu	
Tema 6. Particularitățile tratamentului în medicina de familie. Sinteza terapeutică.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească factorii care determină particularitățile tratamentului în medicina de familie• Să cunoască etapele pentru realizarea sintezei terapeutice• Să identifice tipurile de supravegherea tratamentului în medicina de familie• Să realizeze sinteze terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocoalele Clinice Naționale și Standardizate• Să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul luării deciziei terapeutice• Să cunoască cauzele care duc la practicarea medicinei defensive.	<p>Sinteza terapeutică în medicina de familie. Particularitățile tratamentului în medicina de familie. Bolile și bolnavii care pot fi tratați în condiții de ambulator, la domiciliu. Informarea pacientului. Tipuri de consimțământ informat: explicit, tacit, implicit, prezumtiv. Carențe, dificultăți de aplicare. Decizia terapeutică. Pacientul competent și incompetent pentru luarea deciziilor. Sinceritatea și veridicitatea. „Înșelarea cu bună știre”. Dreptul pacientului la adevăr, principii de informare a diagnosticului sever. Responsabilitatea medicului. Paternalismul și principiul „privilegiul terapeutic”. Decizia surogat. Responsabilități etice pentru copil. Minorul ”emancipat” și minorul „matur”. Medicina defensivă. Sinteza terapeutică în medicina de familie.</p>
Tema 7. Conduita pacientului cu probleme complexe de sănătate. Abordarea comprehensivă. Abordarea holistică a pacientului cu probleme: integrarea și ierarhizarea problemelor de sănătate.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească conceptul de abordare complexă a pacientului cu probleme multiple de sănătate• Să demonstreze abilități de conduită a pacientului cu probleme complexe de sănătate• Să cunoască factorii care	<p>Introducere. Asistența medicală integrativă / comprehensivă / de sinteză. Managementul simultan al diferitor stări patologice prezente la un pacient, boli acute și probleme cronice. Diversitatea problemelor. Dificultatea problemelor. Clasificarea problemelor. Ierarhizarea problemelor. Dirijarea și coordonarea proceselor de prevenire, promovare, tratament, îngrijire, îngrijiri paliative și reabilitare. Managementul bolilor cronice. Factorii care intervin în conduita bolnavilor cronici. Etapele care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil.</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 10/16

Obiective	Unități de conținut
<p>interven în conduita bolnavilor cronici</p> <ul style="list-style-type: none">• Să identifice etapele care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil.• Să cunoască conceptul holistic pentru îngrijirea pacientului cu probleme• Să cunoască postulatele Modelului Bio-Psiho-Social în practica medicală• Să aplice modelul bio-psiho-social în abordarea pacientului• Să formuleze cazurile pacienților utilizând modelul bio-psiho-social• Să identifice cauzele non-compliancei• Să cunoască acțiunile medicului în cazul pacienților puțin complianți.	<p>Noțiunea de abordare centrată pe pacient. Modelul de abordare bio-psiho-socială a pacientului. Definiția abordării holistice (după EURACT). Particularități bio-psiho-sociale în relația medic-pacient. Postulatele Modelului Bio-Psiho-Social în practica medicală. Circumstanțe culturale și de existență. Problemele nediferențiate. Integrarea și ierarhizarea problemelor de sănătate. Soluționarea problemelor specifice în conduita pacientului cu probleme. Complianța bolnavilor. Explicațiile non-compliancei. Acțiunile medicului în cazul pacienților puțin complianți.</p>
<p>Tema 8. Pacientul în contextul familiei. Familia și boala. Asistența centrată pe familie.</p>	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească etapele evoluției familiei ca sistem• Să cunoască noțiunile de bază despre familie și funcțiile ei• Să listeze tipuri de familie și modele de intercomunicare familială• Să cunoască particularitățile familiei contemporane și impactul asupra sănătății• Să cunoască etapele ciclului familiei și impactul lor asupra stării de sănătate• Să descrie impactul asupra sănătății a stilului de intercomunicare familială	<p>Generalități. Definiția familiei. Clasificarea familiilor. Funcțiile de baza ale familiei. Tipuri de familie și stiluri de intercomunicare familială. Familia patriarhală, despotică, teatrală, spirituală, „vulcan”, „al treilea de prisos” și altele și impactul lor asupra educației copilului și stării de sănătate a familiei. Familia cu un copil, mama solitară, familia lărgită cu trai împreună etc. – impact. Familia funcțională și familia disfuncțională. Ciclul vieții de familie. Îmbunătățirea ciclului de viață al familiei. Importanța înțelegerii ciclului vieții de familie. Stadiul de celibat. Stadiul de cuplu. Părinți. Luarea deciziei de a avea copii. Creșterea și educarea copilului mic. Părinți și adolescenți. Vârsta mijlocie. Relațiile în familia lărgită. Cuibul gol: plecarea tinerilor. Vârsta a treia. Evenimente planificate și neplanificate din viața familiei, impact. Familia și boala. Impactul bolii asupra familiei. Impactul familiei asupra bolii. Conceptul de îngrijiri „centrate pe familie”. Caracteristica serviciilor orientate pe familie și serviciilor centrate pe familie versus servicii centrate pe boală și servicii centrate pe pacient. Educația familiei, modele de interacțiune specialist-familie, de la consiliere și instruire la fortificare colectivă. Stiluri de bune practici de informare a familiei despre un diagnostic sever a unui membru a familiei. Etape de depășire a stărilor de criză.</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 11/16

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• Să definească particularitățile și avantajele serviciilor centrate pe familie• Să identifice rolul familiei în luarea deciziilor și implicării ei în activitatea echipei interdisciplinare• Să cunoască rolul medicului de familie în depășirea stărilor de criză a familiei.	

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale:

CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare.

CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.

CP3. Rezolvarea situațiilor clinice prin elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedurilor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență.

CP4. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire .

CP5. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor.

CP6. Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei.

CP7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional.

CP8. Realizarea activității pedagogice și metodico-didactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnice în domeniul sănătății.

Competențe transversale:

CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate.

CT2. Comunicarea eficientă și abilități digitale.

CT3. Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate social.

CT4. Dezvoltare personală și profesională.

✓ **Competențe profesionale specifice Medicinii de familie**

- Descrierea rolului Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate
- Enumerarea competențelor de bază pentru o bună practică în Medicina de familie
- Definirea modelelor de organizare a practicii medicale primare
- Explicarea organizării lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu
- Definirea principiilor Asigurărilor Obligatorii în Medicină
- Enumerarea tipurilor de servicii medicale acordat la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 12/16

- Stabilirea diagnosticului de sănătate
- Identificarea factorilor care determină sănătatea conform conceptului contemporan
- Cunoașterea particularităților individuale care pot influența apariția și evoluția unor boli
- Identificarea etapelor tranziției de la sănătate la boală și acțiunile medicului de familie
- Enumerarea tipurilor, scopurilor și conținutului activităților preventive în medicina de familie
- Specificarea organizării și efectuării măsurilor de promovare a sănătății
- Realizarea consultului comportamental după modelul transteoretic și încredere în sănătate
- Definirea scopurilor, conținutului, procesului și particularităților consultației în medicină de familie
- Cunoașterea funcțiilor medicului de familie în cadrul consultului centrat pe pacient
- Demonstrarea abilităților de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului
- Demonstrarea abilităților de sinteză diagnostică în baza soluționării cazului clinic
- Utilizarea criteriilor de ierarhizare ale bolilor
- Integrarea abilităților de utilizare a datelor bazate pe prevalență, incidență, distribuția după vârstă și sex, informației din anamnezic, rezultatelor examenului obiectiv, rezultatelor investigațiilor paraclinice în procesul de luare a deciziei.
- Alcătuirea strategiilor de investigații paraclinice în condiții de ambulatoriu
- Realizarea etapele pentru sintezei terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocoalele Clinice Naționale și Standardizate
- Identificarea tipurilor de supravegherea tratamentului în medicina de familie
- Cunoașterea particularităților în luare deciziei terapeutice în medicina de familie
- Identificarea cauzelor care duc la practicarea medicinei defensive
- Definirea conceptului de abordare complexă a pacientului cu probleme multiple de sănătate
- Demonstrarea abilităților de conduită a pacientului cu probleme complexe de sănătate
- Identificarea factorilor care intervin în conduita bolnavilor cronici și etapelor care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil
- Cunoașterea conceptului și postulatelor Modelului Bio-Psiho-Social
- Aplicarea și formularea cazurilor pacienților utilizând modelul bio- psiho-social
- Identificarea cauzelor non-compliancei și acțiunile medicului în cazul pacienților puțin complianți
- Cunoașterea tipurilor de familie și funcțiile ei
- Identificarea particularităților familiei contemporane și impactul asupra sănătății
- Determinarea etapelor ciclului familiei și impactul lor asupra stării de sănătate
- Cunoașterea particularităților și avantajelor serviciilor centrate pe familie
- Identificarea rolului familiei în luarea deciziilor și implicării ei în activitatea echipei interdisciplinare
- Definirea rolului medicului de familie în depășirea stărilor de criză a familiei.

✓ Finalități de studiu

- Să descrie rolul Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate
- Să definească conținutul, funcțiile și domeniile de activitate ale medicinei de familie
- Să cunoască particularitățile organizării serviciilor de asistență medicală primară
- Să cunoască principiile Asigurărilor obligatorii în medicină;
- Să definească starea de sănătate și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate
- Să descrie conceptul contemporan și factorii care determină sănătatea
- Să cunoască tipurile, scopurile și conținutul activităților preventive ale medicului de familie
- Să descrie metoda consultului comportamental
- Să definească scopurile, conținutul și procesul consultației în medicină de familie

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 13/16	

- Să demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului
- Să comunice eficient cu toți prestatorii de servicii medicale
- Să realizeze sinteza diagnostică
- Să demonstreze abilități necesare pentru soluționarea problemelor specifice și medicale speciale
- Să integreze abilitățile de utilizare a datelor bazate pe prevalență, incidență, distribuția după vârstă și sex, informației din anamnezic, rezultatelor examenului obiectiv, rezultatelor investigațiilor paraclinice în procesul de luare a deciziei
- Să alcătuiască planul investigații paraclinice în condiții de ambulatoriu
- Să realizeze sinteze terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocoalele Clinice Naționale și Standardizat
- Să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul luării deciziei terapeutice.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul modului
2.	Lucrul cu materiale on-line	Studierea materialelor on-line de pe site-ul catedrei și platforma Euract	Efectuarea de comunicări orale, volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul modului
3.	Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz	Selectarea cazului clinic, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor prezentării PowerPoint – acuze, anamnezic,	Demonstrarea prezentării studiului de caz	Pe parcursul modului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 14/16

		examen clinic, diagnostic prezumtiv, elaborarea planului de investigații, diagnosticului final și strategia terapeutică.		
4.	Referate	Selectarea temei de cercetare a referatului, elaborarea planului, stabilirea termenilor realizării și surselor bibliografice.	Prezentarea referatului	Pe parcursul modului
5.	Proiecte în grup realizarea posterelor	Selectarea tematicii posterului, materialul informativ selectat, calitatea grafică a produsului și design-ului acestuia	Prezentarea posterului	Pe parcursul modului
6.	Portofolii de manopere practice	Selectarea listei manoperelor necesare de a fi însușite, stabilirea planului și locului realizării acestora, stabilirea termenilor realizării. Recenzii de la colegi, asistenta medicală și sau medicul de familie.	Prezentarea portofoliului	Pe parcursul modului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

Prelegere

- Introductiv
- Curent
- Sinteză
- Dezbateri
- Demonstrații

Lecție practică

- Studiu de caz
- Jocuri pe roluri
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Observare clinică
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup
- Demonstrație
- Brainstorming
- Jocuri
- Teme pentru grup

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 15/16

- Discuții în grupuri mici
- Prezentare de materiale audio-vizuale

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

„Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviul de grup”; Rezolvarea problemei în grup.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă:

- controale tematice
- testare (pre-test, post-test)
- studiu de caz
- observații ale prestațiilor
- demonstrație practică
- liste de control
- feed back
- evaluări scrise generale și specifice
- prezentarea portofoliului deprinderilor practice

Finală:

- Nota medie X 0,3
- Teste X - 0,2
- Evaluarea manoperelor practice pe pacientul standardizat la CUSIM X 0,5

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 16/16	

9,51-10,0

10

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Adrian Restian. Bazele medicinei de familie. București, vol. I, II, III, 2003, 2001. Manual.
2. Enăchescu Viorelia, Pârvulescu Viorel, Beznă Sorin, Florea L, Puiu I. Medicina de familie. Curs universitar pentru studenții anului VI. Editura Medicală universitară, Craiova, 2006. Manual.

B. Suplimentară:

1. Copilul cu dizabilități. Aspecte de dezvoltare și comportament/Red.I.Puiu. Chișinău, 2004, Manual
2. Ețco C., Aspecte economice ale activității medicului de familie, Chișinău, 2006. Recomandare metodică.
3. Ețco C., Managementul în sistemul de sănătate, Chișinău, 2006. Manual.
4. Jan Ciornelius van Es. „Medicul de familie și pacientul său”. București, 1997. Manual
5. Legea “Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală” nr.1585-XII din 27.02.1998.
6. Nemerenco A., Asistența medical primară – noțiuni, principii, Chișinău, 2007. Recomandare metodică.
7. Ordinul Nr. 695 al Ministerului Sănătății Republicii Moldova din 2012.
8. Tintiuc D. și al., Managementul asistenței medicale primare în Republica Moldova, 2005. Recomandare metodică.
9. Tintiuc D., Sănătate Publică și Management, Chișinău, 2006. Manual
10. Țirdea, T.N. *Bioetică: origini, dileme, tendințe*. Chișinău, 2005 Recomandare metodică.
11. Valeriu Chicu, Ghenadie Curocichin, Grigore Friptuleac. Promovarea sănătății. Chișinău, 2006. Manual
12. Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății, traducere în Română, 2004.
13. Cuznețov Larisa. Curriculum Educația pentru familie.- Chișinău: Museum, 2004, 280 p. Manual
14. Cuznețov Larisa. Etica educației familiale.- Chișinău: CEP ASEM, 2000, 297 p. Manual
15. Matei D., Esențialul în medicina de familie, București, 2007. Manual
16. Rakel E. Textbook of Family Medicine, Ninth Edition (2016), formă electronică
17. Voiculescu Marin /Red. Medicină generală, Vol.1, București, 1990. Manual
18. Грабер Марк А., Лантернер Мэтью Л. Руководство по семейной медицине. Пер. с англ. под ред. Г.Е. Ройтберга. М.: Издательство БИНОМ, 2002. 752 с. Manual.
19. Денисов И.Н., Мовшович Б.Л. Общая врачебная практика (семейная медицина). Практическое руководство. М.: ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2005. 1000 с. Manual.

www.globalfamilydoctor.com

www.woncaeurope.org

www.euract.org

www.who.int